

Predikan/visitationstal Helga Trefaldighet 2020-09-27. Psalmer 40, 308, 298, 302

Sedan sa han åt dem att ge flickan något att äta. Så slutade evangelietexten som berättar för oss om ett av Jesu under. Jag slås av det plötsligt så konkreta och jordnära i de orden. Jesus vet att vi behöver mat. Mat för att mätta våra hungriga magar, men också för att stilla vår hunger efter andlig föda. Just nu skriker alldeles för många magar i världen efter mat och vatten. Men det finns idag också många som hungrar efter en gemenskap i gudstjänst och församlingsliv.

Det senare har tydligt framkommit under den gångna veckan, då jag tillsammans med domprost, församlingsherde, kyrkoråds- och församlingsråds ordf. har fått tillfälle att samtala med församlingsbor, kyrkvårdar, personal och gudstjänstbesökare i de tre vackra och väl omhändertagna kyrkor, som hör Helga Trefaldighets församling till. Vi har också mött de kyrkliga verksamheter som är knutna till församlingen, häkte och universitet.

Många samtal har oundvikligen kretsat kring det virus som skakat om vår värld. Alla har vi blivit påverkade, men några har drabbats hårdare än andra. Det är nog länge sedan så många människors gemensamma bön om ett mirakel, har varit starkare än under det gångna året.

För vår kyrka har mycket varit som upp- och nervända världen. Vi som alltid varit glada när vi sett kyrkbänkarna fyllas av besökare, måste plötsligt räkna deltagare för att inte riskera att bli för många. Till en början var detta självreglerande. De grupper som genom Folkhälsomyndighetens direktiv uppmanades att hålla sig i avskildhet, gjorde lydigt det. Men då den första smittovågen lade sig, kunde ändå längtan bli för stark. Det är inte bara virus som dödar, det kan även isolering och brist på mänsklig kontakt göra. Här i kyrkan har ni nu därför, under september månad, på försök valt att dubblera söndagens mässor för att slippa avvisa någon vid porten.

I Helga Trefaldighets församling har ni sökt lösningar för att använda era kyrkorum och fira gudstjänst på ett Corona-säkert sätt. Det avspeglar den svenska modellen med lokal anpassning, men det speglar även er herdes tillit till sina kompetenta medarbetare. Men behovet av att få prata om vad som är bäst att göra, och av det som händer är stort, vår nuvarande verklighet kräver ständig omprövning och anpassning. Därför har denna något avskalade prostvisitation fått ge plats åt många samtal om konsekvenserna av detta virus.

På sätt och vis är problemet att besöksnumerären blir för stort, samtidigt ett glädjeämne. Det är ert kvitto på år av medvetet församlingsbygge och ett levande gudstjänstliv, där människors längtan att möta Gud, andra och sig själva, har tagits på allvar. Många trivs och vill fira gudstjänst i era kyrkor, både här i Helga Trefaldighet, i Eriksbergskyrkan och i Stenhagens S:t Maria.

På olika sätt har ni försökt hålla i kontakten med dem som saknats i bänkarna, men alla har inte gått att nå personligen med ett telefonsamtal. Därför har Uppsala pastorat sänt ut ett vykort med en hälsning till alla över 70 år, med tips om hur man kan få hjälp att handla sina förnödenheter, var man kan delta i en digital gudstjänst eller hitta en Corona-säkrad träffpunkt.

Uppfinningsrikedomen under den här tiden har varit stor. Barngrupper och familjer har mötts utomhus, i Stadsskogen och på lekplatser, i ur och skur. Konfirmationerna i Eriksberg dubblades och livesändes så alla som ville kunde följa dem. Genom allt detta har ni också kunnat nå ännu fler. Omställningen från inomhus till utomhus, från analogt till digitalt har ställt stora krav på flexibilitet och nytänkande. De som har arbetat hårt med detta är värda en stor eloge. Ni har tvingats, men också vågat, ta steget från det tryggt välbekanta, ut ur komfortzonen. Det är ett steg som kan ge nya perspektiv inför framtiden, för vi kommer att tvingas leva med det här viruset ett bra tag. Men visst är det svårt att sia - särskilt om framtiden, som visst Groucho Marx uttryckte det. Att vara en öppen

och närvarande kyrka, som pastoratets församlingsinstruktion slår fast att ni ska vara, det har nu plötsligt fått en ny innebörd, en ny dimension.

Efter torsdagens morgonbön i Eriksbergskyrkan vittnade ändå flera yngre och äldre äldre ute på kyrkbacken om hur svårt det har känts att inte få komma till gudstjänst som man brukat göra, få sjunga tillsammans, träffa vänner över en kopp kyrkkaffe, dela ett handslag eller en kram. Vi behöver både beröra och bli berörda. Jesus visar inte minst i dagens text hur livsviktigt detta är för oss. Att vara isolerad är att jämföras med tortyr, vilket markeras genom FN:s konvention om våra mänskliga rättigheter. Därför har Sverige fått stark kritik för de långa perioder människor kan sitta häktade i vårt land. Personalen på häktet i Uppsala är mycket medvetna om det, och de gör vad de kan för att bryta isoleringen, men det är svårt. Häktet är överbelagt, personalens tid räcker inte till och Coronaregler sätter ytterligare hinder i vägen. Därför, sa häkteschefen då vi mötte henne, är häktesprästs närvaro där ovärderlig. För den som sitter inlåst 11 av dygnets 12 timmar utgör veckans samtal med prästen en livlina.

Ibland anklagas också vår kyrka för att vara för instängd, både när det gäller lokaler och åsikter. Men då vet man inte hurer församling jobbar och man känner inte heller till Universitetskyrkan. Liksom på häktet agerar de på någon annans planhalva. På senare tid har det märkts av en ökad oro och psykisk ohälsa bland studenterna. Då är det gott att det finns sedan länge väletablerade kontakter, bl.a. med Studenthälsa och nationer. Det blir många självvårdande samtal och man handleder också nationernas kuratorer och personal i allt från krisberedskap till värdegrundsarbete. Det är många av livets stora frågor som ställs på sin spets inom universitetsvärlden, både för en nyanländ student i Uppsala, men också inom forskningens olika områden. Kyrkan ska vara i samtal som berör, både den enskilda människan, men också för att bidra med teologisk kompetens i samtal kring vårt samhälles framtid och ge en etisk infallsvinkel på de stora frågor som påverkar många. Att fundera vidare kring uppdraget som Universitetskyrkan har, är därför viktigt framöver.

Samarbete och att vara goda grannar, var temat för samtalet ute i Stenhagen. Det fördes med medarbetare och volontärer, ordförande i Kommunfullmäktige tillika i Uppsala kommuns interreligiösa råd, och med den verksamhetsansvariga på Kultur- och bildningscentrum. Enighet rådde kring att alla goda krafter måste samverka om vi ska få det hållbara, trygga och öppna samhälle vi vill leva i, där det råder respekt för varandras olikheter i tro och åsikter. Här behöver verkligen ett ärligt och levande samtal fortsätta att föras framöver, så vi hittar gemensamma förhållningssätt. För det finns en beredd plats i St Maria kyrka.

Söndagens tema, döden och livet, kom särskilt nära då vi besökte Gamla kyrkogården och förvaltningen där. Kyrkogårdarna är vilorum för våra döda, men de utgör också vilorum för oss som är kvar. Att få vandra runt på någon av Uppsalas vackra kyrkogårdar kan skänka ro och stillhet och ger många av oss ett omistligt rum för eftertanke.

I dessa tider har vi blivit bryskt påmind om vår egen dödlighet, den vi annars kanske helst velat blunda inför. Men just därför får också de möten som faktiskt äger rum nu, en större densitet, en annan tyngd och täthet. Livet har blivit viktigare för oss. Det som nu kan kännas dött, ensamt och osäkert, möts idag av Jesu ord; lilla flicka, res dig! Hans uppmaning och utsträckta hand visar att det finns nytt liv som väntar. Ett liv som ska ge oss födan vi behöver, både till vår kropp och själ.

Känn stolthet över att ni tillhör Jesus Kristus, som Paulus sa, och känn stolthet över er församling, var och en, och tillsammans. Ni kommer att göra nya framsteg och finna alltmer glädje i tron, om detta är jag helt förvissad. Så var aldrig rädda, bara tro i tillit och förtröstan, på vår Gud som alltid vill oss väl och som kommer oss till mötes från framtiden. Nu får jag tacka för allt jag fått förmånen att dela med er under dessa dagar. Jag önskar er Guds rika välsignelse, nåd och frid. Amen.